

روستا و توسعه، سال ۲۵، شماره ۹۹، پاییز ۱۴۰۱

DOI: 10.30490/RVT.2021.353710.1329

مقاله پژوهشی

تحلیل اثرات صنایع در توسعه روستایی

(مورد مطالعه: دهستان دیوشل، شهرستان لنگرود)

مجید یاسوری^۱، معصومه نوروزی نژاد^۲، سیده فاطمه امامی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۶/۲۹

چکیده

هدف تحقیق حاضر، ارزیابی میزان تاثیرگذاری صنایع روستایی در ابعاد اجتماعی، اقتصادی، محیطی و کالبدی توسعه دهستان دیوشل در شهرستان لنگرود است. رویکرد این پژوهش، توصیفی-تحلیلی و پیمایشی بوده که در سال ۱۳۹۹ و با استفاده از اطلاعات ۳۰۳ خانوار به عنوان نمونه مورد مطالعه انجام شد. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای نشان داد که ایجاد صنایع در ابعاد اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و زیست محیطی توسعه مناطق روستایی در محدوده مورد مطالعه تاثیر معناداری دارد. همچنین نتایج بیانگر آن است که صنایع روستایی در توسعه دهستان دیوشل در ابعاد اقتصادی و اجتماعی، دارای میانگین بالاتر از میانه نظری است که نشان‌دهنده وضعیت مطلوب ابعاد مذکور است. در بعد زیست محیطی نیز میانگین بالاتر از میانه نظری است که

۱- نویسنده مسئول و استاد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.
(yasoori@um.ac.ir)

۲- دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

۳- پژوهشگر پژوهشکده محیط زیست جهاد دانشگاهی استان گیلان، رشت، ایران.

نشان‌دهنده وضعیت نامطلوب این بعد است. اثرات صنایع در بعد کالبدی نیز دارای تاثیر منفی بوده و شاخص‌های این بعد نتوانسته‌اند موجبات توسعه روستایی در دهستان مورد نظر را فراهم آورند.

کلیدواژه‌ها: توسعه پایدار روستایی، توسعه اقتصادی، صنایع روستایی، دهستان دیوشل، شهرستان لنگرود.

مقدمه

توسعه روستایی یکی از مباحث مهم در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها به شمار می‌رود (Naderi Mahdiee et al., 2015). توجه ویژه به فقرزدایی از نواحی روستایی و اشتغال‌زایی در روستاها ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است (Office of Employment Policy and Development, 2015) و یکی از مهم‌ترین عوامل عدم موفقیت طرح‌های توسعه اقتصادی در روستاها، ضعف اقتصادی یا کمی درآمد است (Shahabi et al., 2015). در ساختار اقتصادی نواحی روستایی کشورهای مختلف، کشاورزی محور اساسی تأمین معیشت است که مهم‌ترین ویژگی چنین ساختاری، فقدان تنوع در بسترهای اقتصادی و فرصت‌های شغلی است (Mahmoudi, 2018). کشاورزی در مناطق روستایی کشور به صورت سنتی است و تا حدود زیادی به شرایط محیطی و آب و هوایی بستگی دارد. در چنین شرایطی، جستجوی فعالیت‌هایی که وابستگی کمتری به شرایط اقلیمی داشته باشد، از مهم‌ترین اقدامات در جهت تقویت اقتصاد روستایی کشور تلقی می‌شود (Yasouri, 2015). امروزه یکی از راهبردهایی که در مورد توسعه روستایی مورد توجه قرار گرفته، گسترش صنایع در نواحی روستایی است (Sojasi Gheidari et al., 2014). اگر دولت‌ها به سمت توسعه صنایع روستایی حرکت کنند، می‌توان با ایجاد فرصت اشتغال در مشاغل جدید، روح کارآفرینی را تقویت کرد (Ahamad and Pandey, 2015). صنایع روستایی به واسطه جایگاه انکارناپذیرشان در ایجاد اشتغال و پیوند تنگاتنگ با بخش کشاورزی و خدمات می‌تواند سهم قابل قبولی را نصیب نواحی روستایی کند (Sojasi Gheidari et al., 2014). در واقع یکی از اساسی‌ترین راه‌حل‌ها برای غلبه بر معضلات مناطق روستایی، رشد صنایع روستایی است (Mahdavi et al., 2010) که بدین وسیله می‌توان به افزایش رفاه و تأمین کالاها و خدمات ضروری برای خانوارهای روستایی دست یافت (Nasiri, 2008). در موقعیتی که کشاورزی به تنهایی نتوانسته جوابگوی مشکلات اقتصادی-اجتماعی روستاییان باشد، صنعتی‌سازی روستاها به مثابه سنگ بنای راهبرد توسعه آینده بوده و به لحاظ اشتغال‌زایی و جذب نیروی کار مازاد روستایی، نسبت به سایر فعالیت‌ها، موفق‌تر است. صنایع

کوچک روستایی به دلیل ویژگی کاربر بودن توانایی بالایی در جذب نیروی کار دارند که منجر به افزایش فرصت‌های شغلی و کسب درآمد می‌شود. بنابراین برنامه‌ریزی جهت بهبود اثربخشی آن بر فضاهای روستایی ضرورت داشته و شناخت و ارزیابی پیامدهای آن می‌تواند در برنامه‌ریزی‌های آتی توسعه روستایی مفید باشد.

توسعه پایدار روستایی را می‌توان به مثابه فرایند تغییرات چندبعدی مؤثر بر جامعه روستایی تعریف کرد (Pugliese, 2001; Feil and Schreiber, 2017). توسعه پایدار مناطق روستایی می‌تواند نیاز به مهاجرت به شهرها را کاهش دهد؛ اما این امر مستلزم وجود فرصت‌های اقتصادی کافی در مناطق روستایی چه در بخش کشاورزی و چه در بخش‌های غیرکشاورزی است (Uitto, 2009). کشورهای در حال توسعه از دهه ۱۹۵۰ به بعد، مفاهیمی چون صنایع روستایی، صنایع کوچک و صنایع دستی را به‌عنوان یکی از ابزارهای تحقق توسعه روستایی در برنامه‌هایشان گنجانده‌اند (Motiei Langaroudi and Najafi Kani, 2011). صنعت معمولاً غالب‌ترین شغل غیرکشاورزی است. بنابراین، توسعه غیرکشاورزی روستایی مترادف با توسعه صنعتی روستایی است (Golabi and Ebrahimi, 2018). محققان توسعه روستایی در زمینه استقرار صنایع، بر این باورند که صنعتی‌سازی روستایی؛ اشتغال‌زایی، درآمدزایی، تنوع فعالیت‌های اقتصادی و کاهش بیکاری را منجر می‌شود. صنعتی‌سازی روستایی در ابعاد محیطی منجر به تخریب محیط زیست، پوشش گیاهی و آلودگی محیط زیست، در ابعاد کالبدی به بهبود کالبد روستاها، کیفیت معابر و بازسازی روستاها و در ابعاد اجتماعی سبب کاهش مهاجرت، بهبود استانداردهای زندگی، مشارکت و همکاری می‌شود که زمینه توسعه پایدار روستاها را فراهم می‌کند (Sojasi Gheidari et al., 2014).

افزون بر این، توسعه صنایع روستایی، درآمد روستاییان را افزایش می‌دهد و به نجات کشاورزان از فقر کمک می‌کند (Sakolnakorn et al., 2008). صنایع روستایی مانند صنایع - تبدیلی، صنعت گردشگری^۲ و صنایع دستی با ایجاد اشتغال، باعث کاهش مهاجرت روستاییان به شهرها می‌شود (Yarafi and Murid, 2012). گسترش صنایع روستایی، علاوه بر جلوگیری از مهاجرت بی‌رویه روستاییان به شهرها، باعث توسعه کشاورزی از طریق افزایش درآمد شاغلین این بخش، افزایش خدمات مورد نیاز آن‌ها، و متنوع کردن فعالیت‌های غیرکشاورزی جهت جذب نیروهای انسانی بخش کشاورزی می‌شود (Falah Tabar, 2017). امروزه صنعت اصلی‌ترین ابزار در توسعه بوده و به‌خصوص در توسعه پایدار مناطق عقب‌مانده، نقش محوری را به خود اختصاص داده است.

-
1. Alterant Industries
 2. Tourism Industry

این نقش ناشی از این واقعیت است که عوامل تولید در بخش صنعت در مقایسه با کشاورزی، قابلیت انعطاف‌پذیری بیشتری با شرایط و اوضاع محیطی - منطقه‌ای و ملی دارد. به همین دلیل قطب‌های توسعه^۱ به‌خصوص در کشورهای جهان سوم و به‌طور مشخص در مناطقی که فاقد پتانسیل مناسب جهت توسعه کشاورزی هستند، بر مبنای صنعت استوار می‌شوند. ایران نیز به‌عنوان یک کشور در حال توسعه باید به توسعه صنایع روستایی بپردازد. لازم به ذکر است که توسعه صنایع روستایی موجب رشد مناطق روستایی و تعادل بین شهر و روستا، توسعه بخش کشاورزی، افزایش درآمد و سطح رفاه روستاییان، کاهش روند مهاجرت از روستا به شهر و استفاده بهینه از منابع موجود در منطقه خواهد شد (Nasiri, 2008).

بنابر آنچه گفته شد، هدف تحقیق حاضر، ارزیابی اثرات صنایع روستایی بر توسعه در دهستان دیوشل در شهرستان لنگرود است. در همین راستا، این پژوهش در پی پاسخگویی به این سوال است که صنایع روستایی در ابعاد مختلف توسعه دهستان دیوشل به چه میزان مؤثر بوده است؟ با توجه به اهمیت موضوع، مطالعات مختلفی در این رابطه انجام شده است. جدول‌های ۱ و ۲ به برخی از پژوهش‌های داخلی و خارجی انجام شده در این خصوص اشاره دارد.

جدول ۱. برخی مطالعه‌های مرتبط داخلی

محقق	عنوان	هدف و نتایج
نصیری (Nasiri, 2008)	صنایع روستایی، عاملی تأثیرگذار بر فرایند توسعه اقتصادی و اجتماعی	در این تحقیق به‌منظور ارزیابی تأثیر نواحی صنعتی در توسعه اقتصادی و اجتماعی مناطق روستایی، ده روستا شامل روستاهای دارای صنایع و فاقد صنایع به‌عنوان جامعه نمونه انتخاب شدند. نتایج تحقیق نشان داد که در شاخص‌های برگزیده مانند خوراک، پوشاک، و کیفیت مسکن در دو نمونه تفاوت معنی‌داری دارند.
قدیری معصوم و همکاران (Ghadiri Masoom et al., 2012)	بررسی اثرات زیست‌محیطی استقرار صنایع در نواحی روستایی، نمونه: صنایع تولید پوشاک قهرود کاشان	این پژوهش درصدد تحلیل وضعیت صنایع تولید پوشاک قهرود از دیدگاه حفاظت محیط زیست با استفاده از روش‌های اسنادی و پیمایشی بوده است. یافته‌های تحقیق نشان داد که صنایع تولید پوشاک قهرود موجب توسعه فضای سبز در روستا، بهبود سیستم دفع زباله و فاضلاب، استفاده بهینه از انرژی، کمک به توسعه پروژه‌های عمرانی روستا، بهبود روند اجرایی طرح‌های، ساخت واحدهای مسکونی و فقرزدایی از طریق ایجاد اشتغال و افزایش سطح درآمد شده است.
سجاسی قیداری و همکاران (Sojasi Gheidari et al., 2014)	ارزیابی و تبیین کارکرد صنایع روستایی در توسعه	هدف تحقیق بررسی و تبیین کارکردی صنایع روستایی با رویکرد توسعه پایدار در دهستان صائین قلعه-شهرستان اهر بوده است. نوع تحقیق کاربردی، روش مورد استفاده توصیفی-تحلیلی بوده و برای گردآوری داده‌ها از مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است. نتایج نشان داد که صنایع روستایی در ابعاد اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی، زیست محیطی و کالبدی توسعه‌ی روستاهای منطقه مورد مطالعه اثر معناداری داشته است. همچنین مقایسه میانگین‌ها در سطح شاخص‌ها، حاکی از اثرات نسبی تأثیرگذاری صنعت در توسعه روستایی منطقه است؛ به طوری که ابعاد اقتصادی و ابعاد محیطی بیشترین اثرپذیری را به همراه داشته و کمترین آن نیز مربوط به بعد کالبدی می‌باشد.

1. Development Poles

تحلیل اثرات صنایع در توسعه روستایی

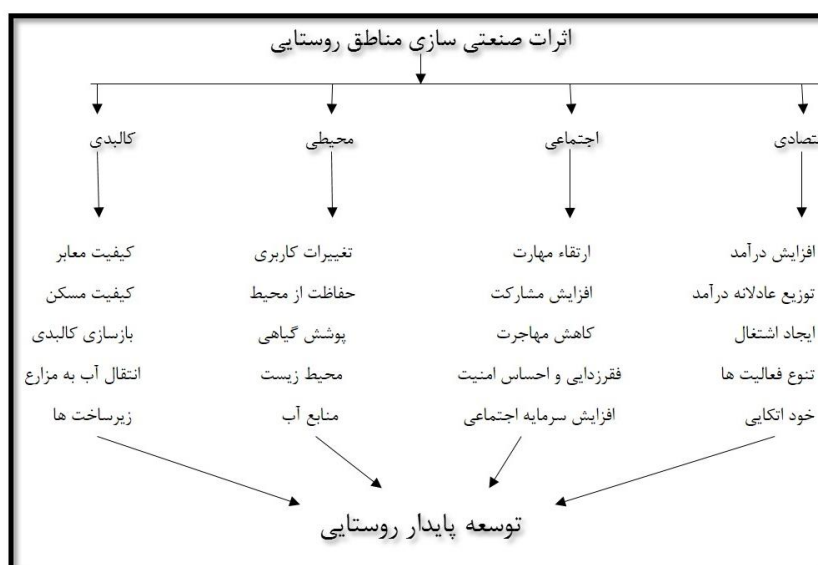
محقق	عنوان	هدف و نتایج
برقی و همکاران (Barghi et al., 2014)	اثرات اقتصادی شهرک های صنعتی بر توسعه نواحی روستایی همجوار (مورد: شهرک صنعتی آق قلا)	هدف این تحقیق شناخت و بررسی اثرات اقتصادی شهرک صنعتی آق قلا بر توسعه نواحی روستایی همجوار بوده است. نتایج تحقیق نشان داد که استقرار شهرک صنعتی آق قلا از نظر اقتصادی، اثرات بسزایی در توسعه نواحی روستایی همجوار خود داشته است. همچنین به استثنای مولفه «افزایش رفاه و قدرت خرید»، در دیگر مولفه‌ها تفاوت معناداری از نظر اقتصادی در روستاهای مورد مطالعه مشاهده نشده است.
نقوی و همکاران (Naghavi et al., 2017)	تحلیل اثر بخشی صنایع دستی در توسعه اقتصادی مناطق روستایی با استفاده از مدل های تصمیم گیری غیر جبرانی (مطالعه موردی: دهستان عشقستان)	هدف پژوهش تحلیل اثر بخشی صنایع دستی در توسعه اقتصادی مناطق روستایی با استفاده از مدل های تصمیم گیری غیر جبرانی (مطالعه موردی: دهستان عشقستان) است. نتایج تحقیق نشان داد که با توجه به مقایسه حد متوسط گویه‌های مورد ارزیابی در هر یک از شاخص‌ها می‌توان استنباط کرد که کلیه شاخص‌ها بالاتر از حد متوسط بوده است. همچنین با توجه به نتایج به دست آمده از روش لکسیکوگراف، در روستاهای بخش، جویند و متکازین بیشترین تأثیر مربوط به صنایع دستی و خرد بوده است.
نادرخانی و صیدائی (Naderkhani and Sidai, 2019)	ارزیابی اثرات اقتصادی و اجتماعی استقرار صنایع بر توسعه روستایی پیرامونی در شرکت‌های سرب و روی انگوران	هدف پژوهش ارزیابی اثرات شرکت های سرب و روی انگوران در توسعه اقتصادی و اجتماعی روستاهای بخش انگوران است، برای رسیدن به این هدف از روش توصیفی-تحلیلی استفاده شده است. بر اساس نتایج به دست آمده، این شرکت‌ها تأثیرات بسزایی در افزایش سطح سواد، افزایش خدمات بهداشتی و رفاه اجتماعی در بعد اجتماعی و افزایش درآمد و پس‌انداز، ایجاد فرصت‌های جدید شغلی و جذب سرمایه‌های شهری در بعد اقتصادی داشته است. از پیامدهای منفی این شرکت‌ها در بعد اجتماعی، کاهش علاقه جوانان به کشاورزی و کاهش نیروی کار در بخش کشاورزی و در بعد اقتصادی مصرف گرایی خانوارها و افزایش قیمت زمین بوده است.
بهرامی (Bahrami, 2020)	اثرات اقتصادی-اجتماعی صنایع روستایی (صنایع دستی و مشاغل خانگی) بر توسعه روستایی، مورد: روستاهای شهرستان سنندج	این مطالعه به بحث درباره نقش صنایع روستایی بر توسعه اقتصادی و اشتغال زایی جامعه روستایی شهرستان سنندج در راستای برنامه ششم توسعه کشور می پردازد. پژوهش توصیفی-تحلیلی و میدانی است. نتایج نشان داد که بین توسعه صنایع روستایی و توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی خانوارهای روستایی رابطه معنی‌داری وجود دارد. بیشترین تأثیر توسعه صنایع مربوط به شاخص اقتصادی (با ضریب تأثیر زیاد ۵۴/۰۱ درصد) و شاخص اجتماعی (ضریب تأثیر زیاد برابر با ۴۵/۱۲ درصد) بوده است.
وحدتی و ناصرپور (Vahdati and Naserpoor, 2021)	ارزیابی میزان تأثیر پذیری جهش تولید از قابلیت‌های نوین صنایع دستی مناطق روستایی با نقش واسطه توسعه بازارهای هدف در استان لرستان	هدف این پژوهش، بررسی تأثیر پذیری جهش تولید از قابلیت‌های نوین صنایع دستی مناطق روستایی با نقش واسطه توسعه بازارهای هدف در استان لرستان بوده است. روش تحقیق توصیفی-تحلیلی بوده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از معادلات ساختاری استفاده شده است. نتایج بیانگر آن است که جهش تولید از قابلیت‌های نوین صنایع دستی مناطق روستایی با نقش واسطه توسعه بازار های هدف در استان لرستان تأثیر پذیرفته است و این امر به گونه‌ای بوده است که قابلیت‌های نوین صنایع دستی مناطق روستایی بر جهش تولید با ضریب تأثیر ۰/۱۶، قابلیت‌های نوین صنایع دستی مناطق روستایی بر توسعه بازارهای هدف با ضریب تأثیر ۰/۱۳، توسعه بازارهای هدف بر جهش تولید با ضریب تأثیر ۰/۳۶ اثر گذار بوده است.

جدول ۲. برخی مطالعه‌های مرتبط خارجی

محقق	عنوان	هدف و نتایج
(Sundar and Srinivasan, 2009)	صنعتی‌سازی روستایی؛ چالش‌ها و پیشنهادها	این تحقیق راهکارهایی را برای تشدید صنعتی شدن روستاها و ارائه پیشنهاداتی برای اصلاح آن بررسی می‌کند. نتایج نشان داد که اگر صنایع توسعه یافته در بخش‌های روستایی به درستی برنامه‌ریزی و اجرا شود، دوره جدیدی از امید در بین توده‌های روستایی، که اکثر آنها زیر خط فقر زندگی می‌کنند، به وجود می‌آید و نکته مهم اینکه، اگر یک تأسیسات زیربنایی تمام عیار در آن مناطق ایجاد نشود، هرگونه تلاش برای صنعتی کردن طیف روستایی بی نتیجه می‌شود. نباید فراموش کرد که این شرط اساسی برای تحقق این ایده مناسب است.
(Ahmad and Pandey, 2015)	مطالعه‌ای بر توسعه مناطق روستایی از طریق صنایع در هندوستان	این مطالعه سعی در تحلیل اقتصاد روستایی در مورد صنایع کوچک مقیاس و خصوصاً نقش آن در توسعه مناطق روستایی در هند دارد. مطابق نتایج، صنایع روستایی پتانسیل عظیمی در اشتغال‌زایی و ایجاد درآمد در مناطق روستایی دارند. بنابراین در سناریوی کنونی توسعه اقتصادی، صنایع روستایی می‌تواند ابزاری مؤثر برای غلبه بر توسعه نیافتگی مناطق روستایی و صنایع باشد.
(golabi and Ebrahimi, 2018)	تحلیل تأثیر مناطق صنعتی در توسعه روستایی (مطالعه موردی: منطقه صنعتی فراهان در ایران)	مطالعه حاضر یک بررسی پیمایشی از منطقه صنعتی فراهان در ایران انجام شده است که از طریق آن تأثیر مناطق صنعتی بر توسعه مناطق روستایی بررسی شده است. با توجه به نتایج، عوامل اقتصادی، اجتماعی و زیرساختی ۶۱٪ از تأثیرات صنعتی را بر توسعه روستایی تبیین می‌کنند. عامل اقتصادی با تأثیر ۲۹ درصد مهم‌ترین عامل است. عوامل اجتماعی و زیربنایی با تأثیر ۲۳٪ و ۹٪ به ترتیب به‌عنوان دومین و سومین عامل مؤثر در صنعتی‌سازی روستایی روستاهای بخش فراهان یافت می‌شوند.
(Takhumova, 2020)	توسعه روستایی به‌عنوان یک عامل پیشرو در رشد اقتصادی	این مطالعه نقش اصلی توسعه روستایی را در رشد اقتصادی بررسی می‌کند. نتایج این تحقیق ممکن است به ذینفعان و سیاست‌گذاران کمک کند تا وعده سیاست‌های توسعه روستایی را بدهند و همچنین توجه مردم را به سمت مشکلات کشاورزی و پس از کشاورزی معطوف کنند. به نظر می‌رسد که مناطق روستایی ممکن است به قطب جدید پروژه‌های نوآورانه اقتصادی تبدیل شوند و ممکن است سود خالص مثبتی از فعالیت‌های غیرکشاورزی مانند صنعت بدست آورند که شامل کارگاه‌های تولیدی کوچک و متوسط، گردشگری ملموس و ناملموس، صنایع دستی محلی و موارد دیگر.
(Habersetzer et al., 2021)	کارآفرینی در مناطق روستایی: نقش تجربه صنعت و مزیت خانگی برای شرکت‌های تازه تاسیس	هدف تحقیق تجزیه و تحلیل شکل‌گیری شرکت جدید در مناطق روستایی و شهری در سوئد است. نتایج نشان داد که میزان تجربه صنعت تأثیر مثبتی بر بقای شرکت دارد. همچنین یک مزیت مثبت در خانه فقط در مناطق روستایی وجود دارد، جایی که کارآفرینان بومی به طور قابل توجهی شغل بیشتری نسبت به افراد غیر محلی ایجاد می‌کنند.

با بررسی مطالعات ارائه شده در جدول‌های ۱ و ۲، می‌توان چنین دریافت که صنایع روستایی یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصاد است که می‌تواند اثرات مثبت فراوانی در توسعه روستایی و به تبع توسعه منطقه‌ای داشته باشد؛ گرچه به لحاظ زیست‌محیطی ممکن است برخی اثرات منفی از خود بر جای بگذارد اما با برنامه‌ریزی و مکان‌یابی مناسب صنایع مذکور، می‌توان این اثرات را کاهش داد. همچنین بررسی مطالعات پیشین نشان می‌دهد که صنایع روستایی در چهار بعد اجتماعی، اقتصادی،

کالبدی و زیست‌محیطی اثرگذار (مثبت یا منفی) است اما نوع اثرگذاری و میزان آن در مکان‌های مختلف، متفاوت است اما همه محققان هر چهار بعد را در تحقیقات‌شان مورد بررسی قرار نداده‌اند. در این تحقیق، اثرات صنایع روستایی در دهستان دیوشل بررسی می‌شود که در محدوده مورد مطالعه تا به حال تحقیقی با این عنوان انجام نشده است. این اثرات در هر ۴ بعد (اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و زیست‌محیطی) و در ۱۲ شاخص مورد بررسی قرار گرفتند.

شکل ۱. الگوی کارکرد و اثرات صنایع روستایی با توجه به رویکرد توسعه پایدار
 مأخذ: ((Amin Aghaei, 2008); (Sojasi Gheidari et al., 2014))

روش‌شناسی تحقیق

رویکرد پژوهش حاضر، توصیفی-تحلیلی و پیمایشی است. جمع‌آوری اطلاعات به دو صورت اسنادی و میدانی صورت گرفت. اطلاعات مورد نیاز در قسمت اسنادی، از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و در قسمت میدانی با تکمیل پرسشنامه خانوار گردآوری شد. لازم به ذکر است که پرسشنامه به روش طیف لیکرت تدوین شد و متناسب با جهت شاخص‌ها، کدگذاری افزایشی صورت گرفت. جامعه آماری تحقیق (بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۵)، ۱۰۲۶۱ از جمعیت دهستان دیوشل^۱ بوده که دارای ۳۶۰۴

1. Divshal

خانوار ساکن روستایی است. با استفاده از فرمول کوکران و احتساب میزان خطای ۰/۰۵۳، حجم نمونه تحقیق ۳۰۳ خانوار تعیین شد که به صورت تناسب‌گیری از روستاها و به روش تصادفی ساده مورد پرسش قرار گرفتند. متغیرهای تحقیق به صورت کیفی بوده‌اند که با طیف لیکرت پنج گزینه‌ای اندازه‌گیری و به متغیرهای کمی تبدیل شده‌اند. به منظور بررسی پایایی متغیرهای تحقیق، آلفای کرونباخ محاسبه شد. مقدار آلفا برای شاخص‌های اقتصادی ۰/۷۲، اجتماعی ۰/۷، کالبدی ۰/۷ و زیست محیطی ۰/۷۶ محاسبه شد. همچنین مقدار آلفای کرونباخ برای کل شاخص‌ها، ۰/۸۵ به دست آمد. بنابراین متغیرهای تحقیق از پایایی و اعتبار لازم برخوردار بوده‌اند.

شاخص‌ها و متغیرهای شناسایی شده برای تبیین اثرات صنایع بر توسعه روستایی در دهستان دیوشل در جدول ۳ ارائه شده است. شاخص‌ها و متغیرهای مورد نظر در چهار بعد اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و زیست محیطی مشخص شده‌اند.

جدول ۳. شاخص‌ها و متغیرهای تبیین اثرات صنایع بر توسعه روستایی در دهستان دیوشل

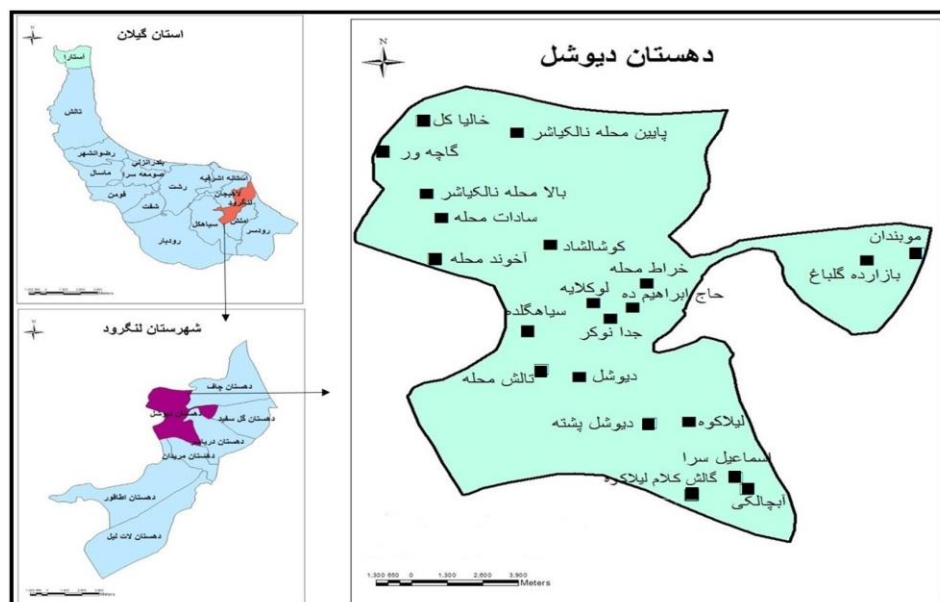
متغیر	شاخص	بعد
افزایش فرصت‌های درآمدزایی به واسطه ایجاد صنایع روستایی، افزایش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در روستا، فروش راحت‌تر محصولات دامی و کشاورزی به صنایع روستایی مرتبط، افزایش بهره‌وری محصولات (از طریق فرآوری محصولات و افزایش ارزش افزوده)	درآمد	اقتصادی
افزایش فرصت‌های شغلی جدید، ایجاد اشتغال برای بیکاران، برخورداری از امنیت شغلی	اشتغال	
توسعه کمیت و کیفیت شبکه حمل و نقل بین روستایی، توسعه تسهیلات بین راهی مانند رستوران، مسجد و ...، ارتقاء کیفیت خدمات روستایی (آب، برق، گاز)، توسعه تسهیلات خدماتی مانند مکانیکی، برق کار و ...	سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها	
افزایش توانایی خانوارها برای تأمین هزینه زندگی، افزایش توانایی خانوار در تهیه مسکن مورد نیاز، افزایش توانایی زنان سرپرست خانوار در تهیه مسکن، افزایش قدرت خرید ساکنان محلی	هزینه زندگی	اجتماعی
کاهش مهاجرت روستائیان، جذب افراد غیر بومی به روستا	مهاجرت	
افزایش علاقه‌مندی روستائیان برای فعالیت در بخش صنایع روستایی، ایجاد نهادهای محلی جدید (تشکل‌ها، صندوق‌های حمایتی و ...)، افزایش همکاری مردم روستا با نهادهای دولتی متولی امر صنعت	مشارکت و همکاری	اجتماعی
کاهش جرم و جنایت در روستا، ارتقاء امنیت عمومی روستا، افزایش رفاه اجتماعی	امنیت و رفاه اجتماعی	

تحلیل اثرات صنایع در توسعه روستایی

متغیر	شاخص	بعد
بهبود و بهسازی مسکن روستایی، توسعه ساخت و ساز در حاشیه روستا، ارتقاء کیفیت خانه‌های روستایی، افزایش تغییر معماری روستایی	تغییرات کالبدی	کالبدی
بهبود کیفیت معابر روستا (جدول‌گذاری، شنریزی و...)، توسعه زیرساخت‌های ارتباطی جاده‌ای	کیفیت دسترسی	
افزایش ساخت و ساز بدون برنامه، افزایش تخریب زیبایی‌های طبیعی، افزایش تخریب پوشش گیاهی به دلیل استقرار صنایع	تخریب محیط زیست	زیست محیطی
افزایش آلودگی منابع آب، بهبود روش‌های دفع زباله، آلودگی فضای روستا به وسیله بوی بد صنایع، آلودگی صوتی ناشی از کار واحدهای صنعتی	آلودگی محیط زیست	
کمبود منابع آب آشامیدنی، افزایش فشار ساکنان در بهره‌برداری از منابع، افزایش میزان ساخت و سازهای کنترل نشده، کاهش سطح اراضی زراعی، تغییر کاربری اراضی	منابع سرزمین	

مأخذ: (Amin Aghaei, 2008) و (Sojasi Gheidari et al., 2014)

دهستان دیوشل در بخش مرکزی شهرستان لنگرود در استان گیلان واقع شده است. این دهستان به دلیل دارا بودن شهرک صنعتی، کارخانه‌جات چای و برنج، کارخانه تولید محصولات غذایی و سلولزی و وجود صنایع دستی که بیشتر در حوزه گلیم‌بافی و حصیربافی فعالیت دارند، دارای جایگاه مطلوبی در حوزه فعالیت صنعتی شهرستان است. شهرک صنعتی این دهستان، دارای صنایع مختلفی از جمله تولید ماشین‌آلات کشاورزی، لوازم الکتریکی، محصولات پلاستیکی، مونتاژ موتورسیکلت، لوله پی‌وی‌سی، لباس، تابلوی برق، اجاق گاز، فوم پلی‌استایرن و همچنین، نگهداری و انجماد گوشت است (Industry and Mining and Trade Department of Langaroud City, 2020). شغل اغلب مردم این دهستان، کشاورزی و به طور مشخص شالی‌کاری و باغداری است. موقعیت جغرافیایی محدوده مورد مطالعه در شکل ۲ ارائه شده است.

شکل ۲. موقعیت جغرافیایی محدوده مورد مطالعه
 مأخذ: (Guilan Management and Planning Organization website, 2016)

روش تحقیق مورد استفاده در این مطالعه، توصیفی-تحلیلی و پیمایشی بوده است. در این پژوهش، به منظور تبیین اهداف مورد نظر از آزمون تی تک نمونه‌ای و همچنین روش تحلیل مسیر بهره گرفته شد. به عبارت دیگر، در این پژوهش به منظور تبیین سیستماتیک عوامل تأثیرگذار بر توسعه روستایی و نیل به یک مدل جامع از روش رگرسیون چندگانه و تحلیل مسیر استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز در نرم‌افزار SPSS صورت گرفت.

نتایج و بحث

الف- نتیجه محاسبه آزمون t تک نمونه‌ای

به منظور مقایسه میزان آثار صنایع روستایی بر توسعه روستایی در منطقه مورد مطالعه از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شد. به بیان دیگر، برای اینکه مشخص شود که آثار صنایع بر توسعه روستایی در محدوده مورد نظر از متوسط مورد انتظار بیشتر است یا نه، میزان آثار صنایع روستایی از طریق طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای به دست آمده و با میانگین مفروض تحقیق (۳/۱) با استفاده از آزمون

تحلیل اثرات صنایع در توسعه روستایی

t مورد مقایسه قرار گرفت. هدف اصلی این آزمون مقایسه متغیرهای مورد نظر با حد وسط مورد انتظار است. از آنجا که نماگرهای هر شاخص با طیف لیکرت سنجیده شده‌اند، پس از ترکیب نماگرها و ساختن شاخص، عدد ۳/۱ به‌عنوان حد متوسط و میانه نظری مورد انتظار در نظر گرفته شده است و داده‌ها در هریک از شاخص‌ها با این اعداد سنجیده شده‌اند.

بر اساس نتایج مندرج در جدول ۴، آثار صنایع بر توسعه روستایی منطقه در هر چهار بعد اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و زیست‌محیطی معنی‌دار بوده، به این معنی که صنایع بر توسعه روستایی در ابعاد مذکور اثرگذار است. بر اساس نتایج، اختلاف میانگین به دست آمده برای ابعاد اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی، مثبت است. در مورد ابعاد اقتصادی و اجتماعی، بالاتر بودن میانگین از میانه نظری، نشان‌دهنده وضعیت مناسب و مطلوب شاخص‌های ابعاد مذکور در منطقه است؛ اما در ارتباط با بعد زیست‌محیطی، بالاتر بودن میانگین به دست آمده نشان‌دهنده وضعیت نامطلوب شاخص‌های این بعد در محدوده مورد مطالعه است. لازم به ذکر است که این بعد دارای شاخص‌های تخریب زیست‌محیطی، آلودگی زیست‌محیطی و منابع سرزمین است و گویه‌های این ابعاد در پرسشنامه به حالت منفی و با توجه به تخریب و آلودگی پرسش شده‌اند. همچنین اثرات صنایع بر توسعه روستایی محدوده مورد مطالعه، صرفاً در بعد کالبدی دارای اثرگذاری منفی بوده و شاخص‌های این بعد در توسعه دهستان مورد نظر، تأثیرگذار نبوده است.

جدول ۴. نتیجه آزمون t تک نمونه‌ای برای مقایسه ابعاد صنایع روستایی در نمونه مورد مطالعه با نمره معیار

متغیرها	میانگین مفروض	آماره t	سطح معنی‌داری	میانگین	اختلاف میانگین	اختلاف ۹۵ درصد حد پایین	حد بالا
اقتصادی	۳/۱	-۰/۶۱۴	۰/۰۰۰	۳/۱۱	۰/۰۱	-۰/۰۲۸۴	-۰/۰۵۴۱
اجتماعی	۳/۱	-۱/۷۸۲	۰/۰۰۰	۳/۱۵	۰/۰۵	-۰/۰۰۵۲	-۰/۱۰۵۶
کالبدی	۳/۱	۶/۶۱۹	۰/۰۰۰	۲/۸۷	۰/۲۳	-۰/۲۹۴۶	-۰/۱۵۹۶
زیست‌محیطی	۳/۱	-۱۰/۹۳۷	۰/۰۰۰	۳/۳۶	۰/۲۶	-۰/۲۱۹۵	-۰/۳۱۵۸

مأخذ: یافته‌های پژوهش

ب- نتیجه برآورد رگرسیون چندگانه و تحلیل مسیر

همان طور که گفته شد، در این پژوهش به منظور تبیین عوامل موثر بر توسعه روستایی از روش رگرسیون چندمتغیره و همچنین تحلیل مسیر استفاده شد که نتایج در جدول‌های ۷ تا ۹ ارائه شده است. بر اساس نتایج برآورد رگرسیون چندگانه، متغیرهای تغییرات کالبدی، کیفیت دسترسی، امنیت و رفاه اجتماعی، مشارکت و همکاری، میزان درآمد و اشتغال، منابع سرزمین و تخریب زیست‌محیطی ناشی از صنایع روستایی در توسعه روستایی مؤثر هستند.

جدول ۷. نتایج برآورد عوامل مؤثر بر توسعه روستایی ناشی از استقرار صنایع

متغیر	ضریب B	خطای استاندارد	ضریب Beta	آماره t	سطح معنی‌داری
مهاجرت	۰/۰۸۳	۰/۰۶۰	۰/۳۱۲	۷/۲۳۷	۰/۰۰۰
مشارکت و همکاری	۰/۱۲۵	۰/۰۶۰	۰/۲۵۵	۲/۹۵۹	۰/۰۰۰
امنیت و رفاه اجتماعی	۰/۱۲۵	۰/۰۹۰	۰/۲۵۶	۱/۵۳۲	۰/۰۰۰
تغییرات کالبدی	۰/۲۲۲	۰/۰۴۸	۰/۴۹۹	۷/۲۱۶	۰/۰۰۰
کیفیت دسترسی	۰/۱۱۱	۰/۰۶۳	۰/۳۳۴	۲/۷۶۵	۰/۰۰۰
تخریب زیست‌محیطی	۰/۱۰۰	۰/۰۵۵	۰/۲۰۵	۱/۳۹۳	۰/۰۰۰
آلودگی محیط زیست	۰/۱۰۰	۰/۰۵۶	۰/۱۹۵	۷/۷۳۴	۰/۰۰۰
منابع سرزمین	۰/۱۳۳	۰/۰۷۷	۰/۲۲۰	-۰/۰۹۱	۰/۰۰۰
میزان درآمد و اشتغال	۰/۰۷۸	۰/۰۶۵	۰/۳۳۲	۱/۱۲۳	۰/۰۰۰

مأخذ: یافته‌های پژوهش

بر اساس نتایج، ضریب همبستگی محاسبه شده برابر با ۰/۶۷۸ و ضریب تعیین تعدیل شده نیز ۰/۵۶۷ محاسبه شد. بر این اساس، متغیرهای تحقیق بیش از ۵۶ درصد تغییرات شاخص‌های توسعه روستایی را تبیین می‌کنند (جدول ۸).

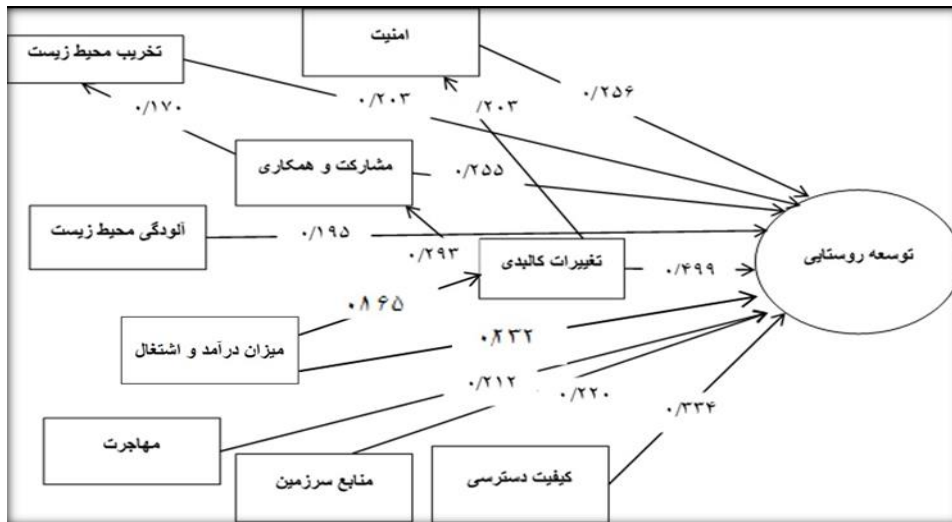
جدول ۸. تحلیل رگرسیون عوامل اثرگذاری کارکردهای صنایع روستایی بر توسعه روستایی

ضریب تعیین تعدیل شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه
۰/۵۶۷	۰/۵۹۸	۰/۶۷۸

مأخذ: یافته‌های پژوهش

تحلیل اثرات صنایع در توسعه روستایی

بر اساس نتایج، بعد تغییرات کالبدی صنایع روستایی مهم‌ترین عاملی است که تأثیر مثبت و مستقیمی بر توسعه روستایی دارد. این بعد شامل بهبود و بهسازی مساکن روستایی، توسعه ساخت و ساز در حاشیه روستا، ارتقاء کیفیت خانه‌های روستایی و افزایش تغییر معماری روستایی می‌شود که از نظر روستاییان اثرگذارترین عواملی بود که منجر به توسعه روستایی شده است.

شکل ۳. ضرایب مسیر مدل تحقیق

متغیر مستقل دیگر که در جایگاه بعدی قرار دارد، بعد کیفیت دسترسی روستاییان است که شامل بهبود کیفیت معابر روستا و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی جاده‌ای است. شاخص دیگر که به‌صورت مستقیم تأثیر می‌گذارد، امنیت و رفاه اجتماعی که شامل کاهش جرم و جنایت در روستا، ارتقاء امنیت عمومی روستا، افزایش رفاه اجتماعی، و رعایت حقوق کار و کارگر است. متغیر دیگری که به‌صورت مستقیم بر توسعه روستایی تأثیرگذار است، مشارکت و همکاری روستاییان است که این مورد شامل افزایش علاقه‌مندی روستاییان برای فعالیت در بخش صنایع روستایی، ایجاد نهادهای محلی جدید و افزایش همکاری مردم روستا با نهادهای دولتی متولی امر صنعت است. منابع سرزمین و در نهایت شاخص تخریب محیط زیست از دیگر شاخص‌های موثر بر توسعه روستایی است. این دو شاخص خودشان شامل مواردی چون کمبود منابع آب آشامیدنی، افزایش فشار ساکنان در بهره‌برداری از منابع، افزایش میزان ساخت و سازهای کنترل نشده، کاهش سطح اراضی زراعی، تغییر کاربری

اراضی روستا، افزایش تغییرات کاربری در مزارع و باغات، افزایش ساخت و ساز بدون برنامه، افزایش تخریب زیبایی‌های طبیعی، افزایش تخریب پوشش گیاهی به دلیل استقرار صنایع است. این موارد را می‌توان موارد مهمی دانست که به طور مستقیم بر توسعه روستایی اثرگذارند. منتهمی با توجه به این شاخص‌ها موارد دیگری هم هستند که به صورت مستقیم تأثیر نمی‌گذارند بلکه به صورت غیرمستقیم با تأثیرگذاری بر شاخص دیگر و در نهایت بر توسعه روستایی تأثیر می‌گذارند.

جدول ۹. تجزیه آثار متغیرهای تبیین‌کننده توسعه روستایی

متغیر	تأثیر مستقیم	تأثیر غیر مستقیم	تأثیر کل
مهاجرت	۰/۲۱۲		۰/۲۱۲
مشارکت و همکاری	۰/۲۵۵		۰/۲۵۵
امنیت و رفاه اجتماعی	۰/۲۵۶		۰/۲۵۶
تغییرات کالبدی	۰/۴۹۹		۰/۴۹۹
کیفیت دسترسی	۰/۳۳۴		۰/۳۳۴
تخریب زیست‌محیطی	۰/۲۰۵		۰/۲۰۵
آلودگی محیط زیست	۰/۱۹۵		۰/۱۹۵
منابع سرزمین	۰/۲۲۰		۰/۲۲۰
میزان درآمد و اشتغال	۰/۲۳۲		۰/۲۳۲
تغییرات کالبدی+امنیت		۰/۵۱۱	۰/۵۱۱
تغییرات کالبدی+مشارکت		۰/۵۴۸	۰/۵۴۸
تغییرات کالبدی+مشارکت+تخریب محیط زیست		۰/۶۶۸	۰/۶۶۸
میزان درآمد و اشتغال+تغییرات کالبدی+امنیت		۰/۶۲۴	۰/۶۲۴

مأخذ: یافته‌های پژوهش

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

صنایع روستایی یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصاد است که قابلیت بالایی در متنوع‌سازی اقتصاد روستایی، ایجاد فرصت‌های شغلی و رفع مشکل بیکاری، توزیع عادلانه‌تر درآمد و کاهش شکاف درآمدی و سطح رفاه بین مناطق شهری و روستایی دارد. با توجه به جایگاهی که صنایع روستایی در توسعه نواحی روستایی دارد، در این پژوهش به ارزیابی اثرات صنایع روستایی بر ابعاد مختلف توسعه در دهستان دیوشل شهرستان لنگرود پرداخته شد. به‌منظور بررسی تأثیرات استقرار صنایع روستایی در چهار بعد اقتصادی، اجتماعی، کالبدی و زیست‌محیطی در محدوده مورد مطالعه،

از روش‌های آزمون t تک‌نمونه‌ای، رگرسیون چندگانه و تحلیل مسیر استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون t تک‌نمونه‌ای نشان داد که صنایع روستایی در ابعاد اجتماعی، اقتصادی، کالبدی و زیست‌محیطی توسعه مناطق روستایی محدوده مورد مطالعه، اثر معناداری داشته است؛ این نتایج همسو با مطالعه سجاسی قیداری و همکاران (Sojasi Gheidari et al., 2014) است. طبق تحلیل رگرسیون چندگانه که برای بررسی دامنه اثرات صنایع روستایی بر دهستان صورت گرفت، ضریب همبستگی ۰/۶۷۸ و ضریب تعیین ۰/۵۶۷ محاسبه شد که بر اساس آن، متغیرهای تحقیق، ۵۶٪ از شاخص‌های توسعه روستایی از نظر کارکردهای صنایع روستایی را در محدوده مورد مطالعه تبیین می‌کنند. بر اساس نتایج به دست آمده از رگرسیون و تحلیل مسیر، در بین شاخص‌هایی که به صورت مستقیم در توسعه اثرگذار بوده‌اند، ابعاد کالبدی، اجتماعی و اقتصادی، بیشترین و بعد زیست‌محیطی، کمترین تأثیر را به لحاظ کارکرد صنایع روستایی در دهستان دیوشل داشته‌اند. همچنین در بین شاخص‌هایی که به صورت غیرمستقیم بر توسعه دهستان تأثیر داشته‌اند، متغیر "تغییرات کالبدی-مشارکت-تخریب محیط زیست" بیشترین اثرگذاری غیرمستقیم را داشته است که بر اساس آن تغییرات کالبدی بر مشارکت و سپس بر تخریب محیط زیست تأثیرگذار بوده است. در واقع با بهبود فضای کالبدی دهستان، مشارکت مردم بیشتر شده و تخریب محیط زیست کاهش می‌یابد. پس از آن، به ترتیب متغیرهای "میزان درآمد و اشتغال- تغییرات کالبدی-امنیت"، "تغییرات کالبدی-مشارکت" و "تغییرات کالبدی-امنیت" دارای اثرگذاری غیرمستقیم هستند. در این راستا باید اذعان کرد که با استقرار صنایع روستایی، متغیر درآمد و اشتغال بهبود می‌یابد و بر ارتقاء کیفیت فضای کالبدی روستا تأثیر مثبت می‌گذارد، این تأثیرپذیری مثبت، اثرات خود را بر بهبود شاخص‌های مشارکت و امنیت نشان می‌دهد و در نتیجه، تخریب محیط زیست کاهش می‌یابد. بر اساس نتایج تحقیق، ابعاد اقتصادی و اجتماعی، دارای میانگین بالاتر از میانه نظری هستند که نشان‌دهنده وضعیت مناسب و مطلوب شاخص‌های ابعاد مذکور در منطقه است. در بعد زیست‌محیطی نیز، میانگین به دست آمده در آزمون t بالاتر از میانگین مفروض تحقیق (۳/۱) است که به دلیل داشتن شاخص‌های منفی (تخریب زیست‌محیطی، آلودگی زیست‌محیطی) نشان‌دهنده وضعیت نامطلوب این بعد در محدوده مورد مطالعه است؛ این نتایج مغایر با تحقیق قدیری معصوم و همکاران (Ghadiri Masoom et al., 2012) است که طبق نتایج تحقیق‌شان صنایع و محیط زیست سازگاری مناسبی با هم داشته‌اند. اثرات صنایع بر توسعه روستایی محدوده مورد مطالعه، در بعد کالبدی دارای اثرگذاری منفی بوده و شاخص‌های این بعد در توسعه دهستان مورد نظر، تأثیرگذار نبوده‌اند. همچنین در بین

ابعاد مختلف، بعد زیست‌محیطی صنایع روستایی، بیشترین اثرگذاری را بر توسعه دهستان دیوشل داشته است که همسو با نتایج تحقیق سجاسی قیداری و همکاران (Sojasi Gheidari et al., 2014) و معایر با نتایج تحقیقات بهرامی (Bahrami, 2020) است که به این نتیجه رسیدند عامل اقتصادی مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر توسعه روستایی است. بعد کالبدی نیز، کمترین اثرگذاری را بر توسعه روستایی داشته است که همسو با نتایج تحقیق سجاسی قیداری و همکاران (Sojasi Gheidari et al., 2014) است.

منابع

1. Amin Aghaei, M. (2008). Study of factors affecting the performance of small industries from the perspective of rural development experts. *Quarterly Journal of Rural Development*, 11(4): 125-146. (Persian)
2. Bahrami, R. (2020). Socio-economic effects of rural industries (handicrafts and home-based businesses) on rural development, Case: Sanandaj villages. *Scientific Journal of Geography and Planning*, 24(72): 81-103. (Persian)
3. Barghi, H., Taziki, R. and Tusi, R. (2014). Economic effects of industrial estates on the development of neighboring rural areas (Case: Aq Qala Industrial Town). *Quarterly Journal of Space Economics and Rural Development*, 4: 129 -144. (Persian)
4. Falah Tabar, N. (2017). Challenges of Rural Development Plans from a Perspective on Sustainable Development Using the SWAT Model. *Geography (Regional Planning) Quarterly*, 7(4): 187-202. (Persian)
5. Feil, A.A. and Schreiber, D. (2017). Sustainability and sustainable development: unraveling overlays and scope of their meanings. *Cadernos EBAPE. BR*, 15: 667-681.
6. Ghadiri Masoom, M., Bayat, N., Rastegar, A., Ghanbari Nasab, A. and Qassabi, M. J. (2012). Investigating the environmental effects of establishing industries in rural areas (Case study: Ghahroud - Kashan garment manufacturing industries). *Quarterly Journal of Regional Planning*, 2(5): 25-35. (Persian)
7. Golabi, S. and Ebrahimi, M.S. (2018). Factor analysis of the impact of industrial areas on rural development: A case study of Farahan industrial area in Iran. *Journal of Sustainable Rural Development*, 2(1): 51-60.
8. Guilan Management and Planning Organization website. (2016). (Persian)
9. Habersetzer, A., Rataj, M., Eriksson, R.H. and Mayer, H. (2021). Entrepreneurship in rural regions: The role of industry experience and home advantage for newly founded firms. *Regional studies*, 55(5): 936-950.

10. Industry and Mining and Trade Department of Langaroud city. (2020).
11. Mahdavi, M., Barani Pesyan, V., Modbar Khaknejad, A. and Yahak, S. (2010). Feasibility study of rural industry development in Ajabshir city with SWOT model. *Rural Development Magazine*, 1(2): 79-105 (Persian)
12. Mahmoudi, S. (2018). Finding and presenting a proposed model for diversification of economic activities in rural areas of Gilan province. *Geography and Urban-Regional Planning*, 29: 127-158. (Persian)
13. Motiei Langaroudi, S.H. and Najafi Kani, A.A. (2011). Rural development and industrialization (Theories, methods and strategies of industrial development), First edition, Tehran: University of Tehran Publishing Institute. (Persian)
14. Naderi Mahdiee, K., Mahmoudian, H. and Saadi, H. (2015). The impact of agricultural transformation industries on living condition (A case study: villages in Bahar county). *Rural Development Strategies Quarterly*, 2(1): 43-59.
15. Naderkhani, Z. and Sidai, S. A. (2019). Assessing the economic and social effects of industrial establishment on peripheral rural development in Angoran lead and zinc companies. *Quarterly Journal of Rural Development Strategies*, 6(4): 395 – 407. (Persian)
16. Naghavi, M.R., Portaheri, M., Divasalar, A. and Ahmadi, H. (2017). Analysis of the effectiveness of handicrafts in the economic development of rural areas using non-compensatory decision making models (lexicograph) case study: (Ashrestagh village of Behshahr). *Human Settlement Planning Studies*, 38: 139-154. (Persian)
17. Nasiri, I. (2008). Rural industries as an influential factor in the process of economic and social development (Experimental example: Villages of Bumhan city). *Quarterly Journal of Rural and Development*, 11(1): 35-58. (Persian)
18. Office of Employment Policy and Development (2015). The necessity and importance of rural development, programs and measures. (Persian)
19. Pugliese, P. (2001). Organic farming and sustainable rural development: A multifaceted and promising convergence. *Sociologia Ruralis*, 41(1): 112-130.
20. Sakolnakorn, T.P.N., Khamanarong, S., Khamanarong, K. and Imtawil, V. (2008). Causal variables affecting rural industry outsourcing in Northeast Thailand. *International Business and Economics Research Journal (IBER)*, 7(7): 77-82.
21. Sojasi Gheidari, H., Romiani, A. and Sanei, S. (2014). Evaluation and explanation of the function of rural industries in development (Case: Saen

- Qaleh village in Abhar city). *Quarterly Journal of Space Economics and Rural Development*, 3(8): 87-105. (Persian)
22. Sundar, K. and Srinivasan, T. (2009). Rural industrialisation: Challenges and Proposition. *Journal of Social Sciences*, 20(1): 23-29.
23. Taghvaei, M. and Shafiee, P. (2001). Rural industries and its place in the development of rural areas and the country's economy. *Quarterly Journal of Geographical Information*, 10(40): 39-44. (Persian)
24. Takhumova, O. (2020). Rural development as a leading factor in economic growth. 6th International Conference on Social, Economic, and Academic Leadership (ICSEAL-6-2019),
25. Uitto, J.I. (2009). Rural Development: Participation and Diversity for Sustainability. *Human Settlement Development*, IV: 146.
26. Vahdati, H. and Naserpoor, M. (2021). Evaluating the impact of rural production leap Impact on new craftsmen's capacity through the development of target markets in Lorestan province. *Journal of Rural Development Strategies*, 8(1): 21-34. (Persian)
27. Yarafi, M. and Murid, I. (2012). Study of the role of rural handicrafts in entrepreneurship and job creation to attract tourism, a conference of governmental and public organizations and centers. Office of Rural Affairs and Guilan Provincial Councils, University Jihad, Guilan Province, 1. (Persian)
28. Yasouri, M. (2015). Introduction to Rural Economy. First Edition, Rasht: Guilan University Press. (Persian)